

STICHTING GESLACHT MEES

Secretariaat: Mesdaglaan 1, 3941 CJ Doorn

nummer 42, mei 1993

Ten geleide

Ditmaal een enkel woord vooraf over de inhoud. We willen proberen de fotoverzameling van Philip te benutten door hieruit per familietak te publiceren: in deze kroniek een eerste aanzet daartoe. Een kleine uitbreiding van onze familiekring is aan de orde: een tot nu toe apart opererende tak bloedverwanten wordt in een eerste, nog summier, overzicht belicht. In de krant stond een stuk over mezen, van ornithologenhand: als naamdragers leek het ons verantwoord dit zeer serieuze wetenschappelijke artikel over te nemen, ondanks de wat opvallende titel. Twee andere perspublicaties betreffen dan weer mezen-mensen.

Tenslotte: wat er niet in staat: gehoopte artikelen met persoonlijke flitsen van familieleden kwamen (nog) niet binnen. Deze zijn essentieel voor een levend familieblad: vol hoop naar de volgende kroniek!

H.M.

Familieberichten

Geboren:

Wageningen 15 september 1991, Nils Runar Mulder, zoon van Anna Maria Fenna Mees NPdr en Jan Mulder (G 12-26, NP 296).

Sechelt B.C. (Canada) 29 juni 1992, Ambrose Sky Mees, zoon van Marten Jan Pzn en Carolyn Joann Mees-Timmermans (R 13-8-1, NP 329).

Badhoevedorp 15 november 1992, Matthijs Michael Lambregts, zoon van Mikel R.A. en Paulette Lambregts-Dorhout Mees PBdr (G 12-9, NP 268).

Djakarta 23 december 1992, Chloë Marlene Dorhout Mees, dochter van Wouter Emile PBzn en Engeline Petronella Dorhout Mees-de Groot (G 13-9-1, NP 267).

Breda 19 maart 1993, Tess Marica Charlotte Mollerus, dochter van Jhr. Godert J.F. en Jessica C.R. Mollerus-Gieben CMEdr (G 12-19, NP 283).

Gehuwd:

Goor 16 mei 1992, Ronald Olaf Dorhout Mees LAezn (G 13-10-2, NP 268) en Hanneke Gerda Keuning, geb. Hengelo (O) 6 juli 1962, dochter van Klaas Jurjen Keuning en Aleida Smit. Ronald werkt bij Videojet Systems International De Meern, Hanneke bij Assurantie Data Netwerk, Zeist.

Breda 29 januari 1993, Drs Kaspar Immanuel Mees WAZn (R 13-21-3, NP 369) en Constance H.E.M. Deelen, dochter van Prof.Mr J.E.J.Th. en W.H. Deelen-van Seventer. Kaspar is arts, in opl. v. huisarts, Constance is senior intercedente uitzendbureau.

Leiden 20 maart 1993, Drs Hermance Eleonore Mees PRdr (R 12-3, NP 312) en Drs Francis Tillmanns, geb. White Plains NY 4 juli 1958, zoon van Carl Heinz Tillmanns en Tjuut Hellendoorn. Hermance studeerde kunstgeschiedenis te Leiden, is beeldend kunstenares; Francis is geoloog/sedimentoloog van de R.U. Utrecht.

Amsterdam 20 april 1993, Ir Tjaarda Mees WJG&Thzn (R 13-5-2, NP 316) en Ellen Joan ten Haaf, geb. Amsterdam 3 maart 1960, dochter van Mr Toon ten Haaf en Anita Mathile Genoveva Wiessing. Tjaarda is architect, Ellen lerares Frans/Engels aan het Coornhert-lyceum te Haarlem.

Zeist 22 mei 1993, Erik Boudewijn Mees WAzn (R 13-21-2, NP 369) en Lies Goede. Beide zijn arts van de R.U. Utrecht.

Overleden:

Boekarest 1 november 1992, Eugenia Ana Dindel, geb. 1911, gehuwd geweest met Herman Fred. Mart. Mees FHzn (G 12-15, NP 277), ouders van onze nicht Christiane Busulenga-Mees.

Amsterdam 30 april 1993, Gregorius Mees PhAJzn (R 12-14, NP 356), geb. 1931, gehuwd geweest met Armanda Jacoba Canneman.

Negentigjarigen:

Onlangs, op 4 januari resp. 1 februari, bereikten twee kranige vrouwelijke leden van onze familiegemeenschap de negentigjarige leeftijd:

Ingeborg Cornelia Antonie Wilhelmina Koch, weduwe van Willem Mees ACzn (NP 327)

en

Luwte de Vries, weduwe van Johan Aemilius Abraham Dorhout Mees Pzn (NP 266).

Promotie:

Allard Wijnand Mees RSHzn (NP 368) promoveerde op 11 december 1992 *summa cum laude* aan de Albert-Ludwig-Universiteit te Freiburg (Dld) tot doctor in de *archeologie* op een proefschrift getiteld: "Modellsignierte Dekorationen auf südgalischer Terra Sigillata". Deze dissertatie gaat over een soort aardewerk dat in de eerste eeuw n.Chr. in een Zuid-Frans pottenbakkerscentrum werd vervaardigd. Zo nieuw is de huidige Europese binnenmarkt niet, want toen al presteerde dit pottenbakkerscentrum het een groot deel van het Romeinse Rijk van zijn keramiek te voorzien, en deze marktpositie 120 jaar vast te houden, tegenwoordig een uitzondering: er zijn maar weinig bedrijven die dit hebben nagedaan, zoals b.v. het vermaarde porselein Wedgwood, een begrip voor kwaliteit en continuïteit. Toch wisselen de modellen en versieringen elke paar jaar, om de greep op de markt niet te verliezen. Hetzelfde gebeurde in de 1e eeuw. Door de snel afwisselende modestijlen wordt dit aardewerk "terra sigillata" als goed daterend archeologisch vondstmateriaal beschouwd. Munten daarentegen waren in de Romeinse tijd lang, soms meer dan 100 jaar, in omloop, en zijn daarom vaak minder nuttig voor dateringsvraagstukken bij opgravingen. Een corpus met daarin de verschillende stijlen met dateringen is daarom een goede aanwinst.

Onze hartelijke felicitaties! Ook aan echtgenote Gudrun, die naast haar werk als eurythmielerares al Allard's voorbereidingen meemaakte.

Van archeologie gesproken: we hebben binnen de familiekring nog een archeoloog: Machteld van Limburg Stirum-Hooykaas, stiefdochter van Jacob Mees PRzn (R 11-2, NP 310). Als amateur-archeoloog is ze sedert jaren ingedeeld bij het oudheidkundig onderzoek in Rotterdam (en omstreken). Dat werk geschiedt door de gespecialiseerde ploegen van de Rotterdamse Oudheidkundige Dienst. Rotterdam is nog telkens een dankbaar terrein voor gravers. Bij het puinruimen na het bombardement van 1940 ging men terstond aan de slag en werd er reeds veel interessants gevonden. Sedert een jaar of drie is men bezig de spoorlijn van C.S. zuidwaarts over het viaduct (ao. 1872), onder de grond te werken. Dat tracé moest nauwkeurig gevolgd worden, maar dan onder de grond, door het oude hart van de stad, vlak langs de Laurenskerk. De NS en de Gemeente hadden er lang over gedaan om tot deze grote beslissing te komen, en toen het zover was, moest er snel en hard gewerkt worden

Vervolg op pagina 16.

W.C. Mees - Centrum in oprichting

Het aan de Erasmus Universiteit in oprichting zijnde: Centrum voor Onderzoek van de Geschiedenis van het Economisch Denken, zal worden vernoemd naar ons befaamde familielid W.C. Mees (1813-1884), president van de Nederlandsche Bank en Nederlands eerste theoretisch econoom. Dit eervolle bericht kregen wij niet lang geleden, vergezeld van een toelichtend artikel, dat u van ons tegoe houdt. Toch willen we juist in deze kroniek u een zin uit de laatste alinea van dat artikel niet onthouden: "Mét N.G. Pierson was W.C. Mees de enige 19e-eeuwse econoom van internationaal niveau". Waar hebben we die combinatie van namen meer gehoord? Ja, 't is echt waar: l'histoire se répète!

H.M.

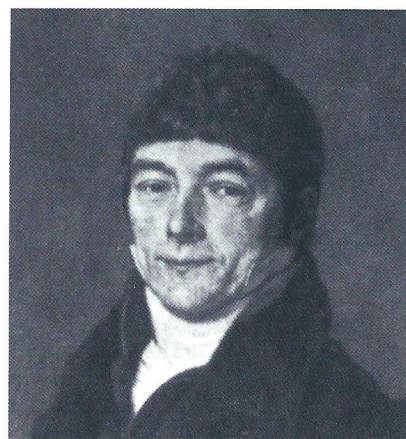
De Wilhelminapolder Een Rotterdams initiatief in de Franse tijd

In 1975 werden de Zeven Provinciën eindelijk samengevoegd tot een eenheidsstaat genaamd de Bataafsche Republiek, die in 1806 ophield te bestaan. Napoleon had Half Europa in zijn macht en had Engeland onder de staat van blokkade verklaard bij decreten van 1806 en 1807. Alle handel met en óp Engeland werd de onderworpen en neutrale landen van het continent verboden hetgeen de geschiedenis is ingegaan onder de naam "continentaal stelsel".

De traditionele Nederlandse zeehandel had hiervan enorm te lijden en er werd op grote schaal ontdoken. Om hieraan paal en perk te stellen maakte Napoleon van de Nederlanden het Koninkrijk Holland met zijn jongere broer Louis Napoleon als koning. Deze had al bij diverse veldslagen meegevochten, was "Keizerlijk Maarschalk", maar eigenlijk een heel geschikt zachtmoedig man, die geliefd was bij ons volk, zich best thuis voelde in onze burgerlijke op handel berustende samenleving en lang niet, naar de wens van grote broer, genoeg deed tegen de smokkel. Hij leefde ook mee bij rampen als watersnoden, het ontploffen van het Leidse kruitschip e.d. Daarbij kwam dat het Huis van Oranje tijdens het zwakke stadhoudersschap van Prins Willem V sterk aan aanzien had verloren. Willems vrouw, Wilhelmina van Pruisen, was heel wat potiger, maar ze werd bij Goejanverwellesluis door een patriotten-patrouille vastgehouden en teruggestuurd naar haar echtgenoot in de buurt van Nijmegen.

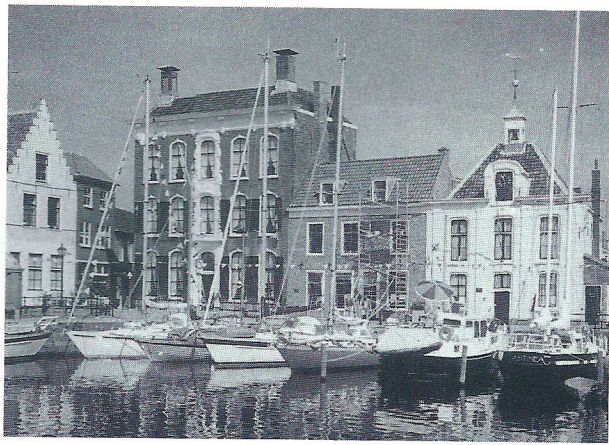
Door de ineenschrompeling van de handel kwamen er veel liquide middelen vrij en die konden nu ook niet meer belegd worden in al of niet bestaande onmetelijke gebieden in Amerika via certificaten-emissies van Amsterdamse bankiers als Hope en van Staphorst. Zo rees de gedachte bij de Rotterdamse koopmansbourgeoisie om nu ook eens in eigen land te gaan ontginnen. Willem Suermondt ging te rade bij zijn vrienden G.J. van den Bosch uit Sommelsdijk en A.Q. Kolff uit Middelharnis. Deze met het Zeeuwse land vertrouwde mannen kozen voor het indijken van schorren noordelijk van Goes. J. Blanken, de Inspecteur-Generaal van Waterstaat, werd om advies gevraagd, de ondernemende Rotterdammers gingen niet over één nacht ijs. Dat advies was gunstig, Blanken maakte een plan dat voor vergunning moest worden voorgedragen aan de Eerste Kamer van het vertegenwoordigend lichaam des Bataafschen Volks van de toen nog niet helemaal Frans-onderworpen Bataafsche Republiek. Dat ging vlot, de kosten van aankoop van land en schorren, indijking, en verbetering van sluis en kanaal van Goes waren door Blanken begroot op f een miljoen, te plaatsen in 40 participaties van f 25.000,-. Daarvan

werden er 37 geplaatst en toen de laatste drie lieten afweten, besloot men onder het motto "graag of niet", toch van wal te steken. Tenslotte was Adriaan Mees, dus R. Mees & Zoonen, er bij en als er eens wat te overbruggen mocht zijn, zouden die Mezen de kwaadsten niet zijn. Later in de eeuw heeft de polder ooit f 60.000,- rood gestaan, voor die tijd een stevig bedrag.

Adriaan Mees
1761-1837
(R 7-3 NP 332)

Bij de oorspronkelijke besluitvorming waren het meest prominent de koopman Suermondt, de notaris Nozeman, de makeelaar Baartz en de houthandelaar Abr. van Stolk. Van Suermondt mag nog worden opgemerkt dat hij in zijn vrije tijd "Maire" was van Rotterdam en de echte Napoleon bij diens bezoek in het Frans mocht toespreken, lid van de Staten van Zuid-Holland, ridder in de orde van de Unie, en bevorderaar van de wetenschappen als lid van het nog steeds bestaande Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte. Voor Rotterdammers is het wel aardig bekende namen te ontdekken bij de 24 eerste participanten met ongelijke bedragen: behalve Suermondt onze stamvader Rudolf met zijn drie zo(o)nen Jan Rudolf, Gregorius en Adriaan (Rudolf was toen al 81!), de weldoenster Mejuffrouw van Dooren (er bestaat heden nog een steunfonds dat mede haar naam draagt), Cremer, Osy, Moll, Nozeman, Baartz, T. Blanken, Bosdijk (een dijkgraaf op Zuid-Beveland), Schadee, Gevers, van Hoboken, twee Havelaars, van Zwijndrecht, van der Pot, Verbrugge, Burger en P. Lorentz. Er werd een "hoofdcommissie van opperdirectie" gevormd van zeven man, waaronder Adriaan Mees als penningmeester. Uitvoerend directeur werd G.J. van den Bosch en die moest een huis hebben dichtbij zijn gebied. Dat werd een schitterend groot pand aan de Kleinekade te Goes.

Het imposante huis van de directeur.

Adriaan Mees paraisseert in de acten. Vader van den Bosch woonde er, zijn opvolger en zoon Iman, en zijn kleinzoon G.J. van den Bosch. Het huis wordt thans bewoond door notaris van Dissel. Het kleinere huis ernaast heet thans nog soephuis, omdat oudtijds behoeftigen daar soep konden krijgen. Ondanks stormen, Engelse troepenlandingen en ander onheil vorderde het werk snel en zodra er van een gevestigde onderneming kon worden gesproken, ging er een rekest naar koning Lodewijk of de zaak alsjeblieft Lodewijkspolder mocht gaan heten. Zo'n verzoek moest in het Frans. Toen de delegatie per karos, diligence, koets of trekschuit Amsterdam had bereikt kreeg zij van de hofmaarschalk-van-de-week te horen dat Zijne Majesteit kort tevoren naar het Loo was afgereisd. De Rotterdammers snel er achteraan en op het rekest werd genadiglijk en goedgegunstig geantwoord. Een en ander werd royaal opgezet met 3300 Rijnlandse gemeten van ca 0,4 hectare, dus ca 1300 ha en sedertdien is er weinig aan veranderd.

Het werd al spoedig 1810 en "le bon roi Louis Napoleon" werd door zijn broer teruggefloten naar Parijs. Men vreesde dat de polder dan dus maar Napoleonpolder zou moeten heten, maar daarmee werd danig gezeurd, zó lang, dat het wegens Waterloo de breinen niet meer hoefde te vermoeien. Oranje kwam terug met Prins Willem VI als Soevereine Vorst. Er ging nu een rekest naar de Vorst, inmiddels Koning Willem I geworden, en de supplianten A. Mees, A. van Stolk en W. Suermondt overhandigden het stuk in particuliere audiëntie op 21 februari 1815. Het luidde: "Met ootmoedig verzoek dat het aan Hoogstdenzelfen behagen moge den voorgemelden opkomenden polder, tot nu toe Lodewijkspolder genaamd, benevens het daarin bereids aangelegde dorp te vereeren met Hoogstdeszelfs geëerbiedigden naam, of met dien van Hare Koninklijke Hoogheid, of een der doorluchtige spruiten van Hoogstdeszelfs Koninklijk Huis". De definitieve naam werd dus voorbehouden aan de Koning: die koos voor die van zijn gemalin, Prinses Wilhelmina van Pruisen, niet te verwarren met haar schoonmoeder, eveneens Wilhelmina van Pruisen (van Goejanverwellesluis).

De polder kon tengevolge van allerlei tegenslagen pas in 1819 in bedrijf worden gesteld, tot spijt van Goes, dat al die jaren moest zuchten onder een verouderde sluis met bijbehorend kanaal. Het werd een uitgesproken succes, dank zij het stevige bestuur van de drie generaties van den Bosch en het enthousiaste actief belangstellende participanten-syndicaat. De aandelen werden een voortreffelijke belegging en talrijke Rotterdamse families hebben ze nooit verkocht. De mijne helaas wel, want Oom Marten en zijn broer Rudolf verkochten ze aan C. Kolff AQzoon. Tweede helft 19e eeuw waren er telkens tegenspoeden in de landbouw en omstreeks 1880 was er sprake

van een reguliere crisis. Wel een beetje jammer, vooral omdat Martens grootvader Adriaan en zijn vader Rudolf Adriaan in successie penningmeester waren geweest.

Reeds onder van den Bosch II werden o.m. de volgende gewassen geteeld: erwten, tarwe, paardebonden, haver, klaver, meekrap, wintergerst en gras. De Rotterdammers die nooit veel verder keken dan Hoogstraat, Wijnhaven, Blaak, Boompjes en Leuvehaven, gingen er per zeilschip wel eens heen om te kijken. Ze hadden geen flauw idee van wat een schor was en ze schreven een reisverslag in de meest lyrische termen, zoals de zin "de waargenomen projecten vervulden ons bij dit ons eerste bezoek met zeer genoeglijke denkbeelden en vooruitzichten, welken wij hopen eenmaal gerealiseerd te zullen zien en dikwerf tot het onderwerp van aangename gesprekken tussen Uedele en ons te zullen kunnen maken". Toen heette het nog Lodewijkspolder! De wijde open vlakten van het Zeeuwse landschap moeten een diepe indruk gemaakt hebben op deze stadsmensen.

De Wilhelminapolder is een welvarende landbouwonderneming geworden. De uitkeringen op de aandelen wisselden nogal eens, maar niemand heeft ooit spijt gehad van zijn belegging in dit fonds en deze polder is nog steeds "een begrip".

Tot slot nog een korte mijmering over hoe totaal verschillend de Franse overheersing werd ervaren dan anderhalve eeuw later de Duitse. Het intellectuele deel der natie had in brede kringen schoon genoeg van het vermolmd staatsbestel der Zeven Provinciën, en de beginselen van de Franse revolutie hadden gretig ingang gevonden, ref. Hella Haasse's boek "Het geheim van Appeltern over Joan Derk van der Capellen en zijn beroemd gebleven "Brief aan het Nederlandsche Volk". Er woei een frisse wind uit Frankrijk en de Franse aanwezigheid werd als een bevrijdende opluchting gevoeld. In Duitsland zag men hetzelfde met de vele verspreide vostendommen en hier en daar een klein koninkrijk. Van Goethe wordt gezegd dat hij die Fransen in zijn hart maar wát graag over de vloer zag om al die potentaten maar eens wat lesjes te leren.

Onder de Fransen geen vervolgingen, concentratiekampen, uithongering, of massale executies. Het continentaal stelsel hinderde de Nederlandse koopman natuurlijk enorm, maar zo'n onderneming als de indijking van schorren tot een welvarend landbouwgebied van 1300 ha kon toch maar. In de latere jaren van Napoleon werd het hier veel moeilijker door de invoering van de reeds sinds 1798 in Frankrijk bestaande algemene dienstplicht.

Na de Fransen kreeg Daendels toestemming van teruggekeerd Oranje om in Parijs aan teruggekeerd Bourbon ontslag aan te bieden als Frans generaal. Toen Napoleon Den Haag bezocht logeerde zijn lijfarts bij de arts Groen van Prinsterer, die later de hofarts werd van Willem I. Er waren geen enquête of tribunaal voor oorlogsverledens, en men verweet de Fransgezinden van toen niet of nauwelijks datgene wat wij met "Deutschfreundlich" bedoelden. Het was alleen maar rustig dat Napoleon veilig bij de Engelsen zat op St. Helena en dat in Wenen het congres kon gaan dansen.

Er zijn werelden van verschil tussen de Franse en Duitse geschiedenis en cultuur, maar ze hebben één ding gemeen en dat is dat ze geen van beiden de Engelsen er onder hebben weten te krijgen.

Philip

Bronnen:

Dr J.M.G. van der Poel "De Wilhelminapolder 1809-1959".
G.J. Lepoeter "Bij het 175-jarig bestaan van de Wilhelminapolder".

N.B. Van den Bosch III: grootvader van nicht I. Mees-Koch (NP 327).

Mees ten Oever

Het wordt tijd dat we deze tak in het licht zetten, en binnen onze familiegemeenschap een eigen plaats geven. Zoals velen weten, en ook vermeld staat op de stamboom in kroniek 1987, heeft ons jongste Groningse stamhoofd JACOBUS, geb. 1792, G VIII-6, NP 292, afstammelingen die zich Mees ten Oever noemen.

Dat komt doordat zijn dochter Hinderika uit haar huwelijk (1849) met Gerard ten Oever een zoon Jacobus (1854-1945), gynaecoloog, had, die zich Mees ten Oever noemde, evenals thans zijn nakomelingen.

Zijn zoon Gerard (1884-1948) werd zelfs tijdens zijn artsen-loopbaan in Wilnis zó met de naam vereenzelvigd, dat deze als straatnaam vereeuwigd werd, zoals de foto toont.

Zijn beide zoons trokken de lijn volkomen door. Dr Jacobus Mees ten Oever, geb. 1914, K.N.O.-arts en zenuwarts, heeft 3 zoons en 4 dochters, terwijl Ds Bonno Gerard Mees ten Oever, 1918-1977, vader was van 1 zoon en 3 dochters, zodat er thans 11 na 1945 geboren Mees ten Oevers leven, die evenzeer zuiver bloedverwant van ons zijn, als hun allernaaste Mees-familieleden: Judith Deeleman, Willem, Nathali, Clara Hoogwater en wijlen Nanno Poppo.

Na dit wel zeer korte overzicht zullen nadere gegevens het beeld voor ieder duidelijker maken, doch op dit moment volstaan we met tot onze vreugde het huwelijk te melden van Yvonne, op één na jongste dochter van Dr "Kooos" Mees ten Oever, met Harm Smeets, chirurg in opleiding te Leiden.

Onze hartelijke felicitaties en beste wensen!

Henk

Mede namens onze ouders hebben wij het genoegen U kennis te geven van ons
voorgenomen huwelijk op zaterdag 12 september 1992.

HARM SMEETS

&

YVONNE MEES TEN OEVER

Ons Steunfonds de Stichting van der Dussen van Beeftingh Fonds

In vorige kronieken heeft het Fonds zichzelf vrij uitgebreid gepresenteerd, doch ook dit jaar wil het weer graag aandacht vragen, hopen dat het in toenemende mate aan zijn doel gaat beantwoorden.

Aan de afstammelingen van Joris Mees († 1598) kan - mits één van hun ouders de naam Mees draagt/droeg - steun worden verleend in de vorm van een éénmalige of periodieke uitkering; lening; tegemoetkoming levensonderhoud; aanvulling medische voorzieningen; hulp bij studie of een bepaald onderzoek.

Het Fonds moedigt familieleden aan ten behoeve van anderen of zichzelf een zekere drempelvrees te overwinnen en een geval of hun geval ter beoordeling aan het bestuur voor te leggen, p/a secretaris Jessica Kuyt-Mees, Groen van Prinstererlaan 14, 2272 EN Voorburg.

Overige bestuursleden: Lydia Staab-Mees AQdr (voorz.), Peter Mees Jzn (penningm.), Madelon van Ruyven-Mees Wdr, Boudewijn Mees PAJzn en Roland Mees WAZn.

Bestuur:

Na Philip en Rudolf trad nogmaals een oude rots in de branding terug: Mans, na liefst ruim 40 jaar.

Dankbaar memoreren we al zijn aandacht, suggesties en medegevoel voor anderen, en we zullen zijn altijd aanwezige goede humeur en warme steun voor ieders ideeën missen.

Verjonging is aan de orde, en we verheugen ons dat Madeline ter Horst PhAJdr (NP 356) en Roland WAZn (NP 369) zijn toegetreden. Welkom!

W&O WETENSCHAP

ONDERWIJS

MET DONDERDAG AGENDA 25 JUNI 1992

Reacties op de inhoud van dit
bijvoegsel gaarne binnen
veertien dagen naar Redactie
Wetenschap & Onderwijs
NRC Handelsblad, postbus 824,
3000 DL Rotterdam.
De brieven dienen bij voorkeur
de 500 woorden niet te
overschrijden

Een Pimpelmeesvrouw-
tje van een ogenschijnlijk
monogaam paartje laat
zich graag bevruchten
door de buurman, als zij
haar eigen echtgenoot
maar een zwakkeling
vindt. Het vrouwelijk
oordeel blijkt opmerke-
lijk juist.

Arie van Noordwijk

Dr. A.J. van Noordwijk is verbonden aan het Ne-
derlandse Instituut voor Oecologisch Onderzoek
te Heteren.

In hun uiterlijk zijn vrouw en man
bij de Pimpelmees (*Parus caeruleus*) bijna niet te onderscheiden.
Afgezien van een nuance in het
blauw op de kop, moet je een Pim-
pelmees in de broedtijd in de hand
hebben om de geslachten uit elkaar
te houden. Blaas je dan de buikve-
ren opzij, dan zie je bij het vrouwtje
de kale broedplek, bij het mannetje
zitten er donsveren op.

Niet als bij de andere mezen is het
alleen het Pimpelmeesvrouwtje dat
de eieren uitbroedt en de jongen
warm houdt. Maar na het uitkomen
van de eieren slepen man en vrouw
evenveel voedsel aan, vooral rupsen,
voor hun negen tot twaalf jongen.
De inspanning die ze dan een week
of drie leveren om per dag een paar
maal het eigen lichaamsgewicht aan
rupsen in het nest af te leveren, ligt
volgens mijn collega Joost Tinber-
gen "zo ongeveer op het niveau van
een wielrenner in de Tour de Fran-
ce". Zou het dan niet erg aantrekke-
lijk zijn om een paar kinderen door
de burens te laten voeren?

Tot voor kort dachten we dat de
meeste soorten vogels trouwe monoga-
me paren vormden, op zijn minst
gedurende een broedseizoen. Maar
nieuwe technieken, voor vader-
schapsanalyses laten zien dat er bij
vrijwel elke onderzochte soort geval-
len van gemengd vaderschap binnen
één legsel voorkomen.

De techniek van *DNA-fingerprinting*
is nu zo rijp dat niet meer de tech-
niek, maar de biologische resultaten
centraal komen te staan. In *Nature*
van 11 juni presenteert een groep
Antwerpse onderzoekers onder lei-
ding van dr. Bart Kempnaers en
professor André Dhondt fascineren-
de resultaten over Pimpelmezen. De
Pimpelmees is een algemene vogel
van loofbossen en parken die als een
'normale' monogame vogelsoort in
de meeste handboeken staat.

Vreemde vogels

Er zijn natuurlijk al lang uitzonde-
ringen op het monogame vogelpaar
bekend. Bij ons zijn Korhoenders
(*Tetrao tetrix*) en Kemphanen
(*Philomachus pugnax*) schoolvoor-
beelden, maar dit zijn soorten waar-

De buurman en het lichte meesje

bij het mannetje niets bijdraagt aan
de broedzorg. Het mannetje hoeft
alleen maar voor de bevruchting te
zorgen. Dit leidt dan tot een pa-
ringssysteem waarin de mannetjes
bij elkaar komen, hun 'kwaliteiten'
tonen en de vrouwtjes op grond van
wat ze horen en zien een mannetje
uitzoeken.

In een dergelijk systeem vallen twee
dingen op. Een klein deel van de
mannetjes zorgt voor het overgrote
deel van de paringen en de manne-
tjes hebben een extreem uiterlijk of
een extreem gedrag. Deze twee din-
gen houden verband met elkaar. Als
één mannetje door bijna alle vrouw-
tjes wordt uitverkoren, dan komen
in de volgende generatie zijn eigen-
schappen in hogere frequentie voor.
Dit verschijnsel, seksuele selectie, is
des te sterker naarmate de verdeling
van paringen schever is.

In theoretische beschouwingen
wordt echter de laatste jaren steeds
vaker de vraag gesteld of seksuele se-
lectie niet ook bij monogame soorten
een rol speelt. In plaats van om het
aantal partners gaat het dan om de
kwaliteit van de partners. Ook daar

blijft de vraag: wie kiest wie? Heeft
de beste man de eerste keus uit de
vrouwen, of heeft de beste vrouw de
eerste keus uit de mannen?

Kleurringen

Pimpelmezen en Koolmezen (*Parus
major*) behoren tot de meest onder-
zochte vogelsoorten ter wereld. Dat
is voor een groot deel te danken aan
onze landgenoot Huib Kluijver die
in de jaren dertig de technieken ont-
wikkelde om alle vogels in een be-
paald gebied het hele jaar door te
volgen. De vogels in een nest, zowel
ouders als jongen, krijgen hierbij
een vogelring met een uniek num-
mer om de poot. Ook worden kleur-
ringen gebruikt waardoor de vogels
op afstand met een kijker individue-
el te herkennen zijn.

Het aflezen van kleurringen lijkt
veel gemakkelijker dan het is, zeker
bij kleine vogels zoals mezen in het
bos. Zodra de bomen in blad komen,
wordt het schier onmogelijk om in-
dividuele mezen te volgen, maar de
zaken die ons hier het meest intere-
seren spelen zich af vlak voordat het
bos ondoorzichtig wordt. Voor een

geofende waarnemer als Bart Kem-
penaers is het dan mogelijk om een
bepaald individu twintig minuten tot
een uur lang te volgen.

Het grootste deel van de tijd zijn
man en vrouw vlak bij elkaar. In
1990 en 1991 werden op deze ma-
nier 35 paren elke dag of om de an-
dere dag een poos gevolgd in de
vruchtbare periode — van een paar
dagen voordat het eerste ei wordt
gelegd tot en met de dag voor het
leggen van het laatste ei.

Halve druppel bloed

Ruim tweehonderd keer nam Kem-
penaers waar, dat een vrouwtje het
territorium van de burens binnen-
ging. Kempnaers: "In de helix van
de gevallen werd ze dan weggejaagd
door het buurvrouwtje, maar de an-
dere keren werd ze benaderd door
het buurmannetje. Meestal ging ze
dan weer terug naar haar eigen terri-
torium, maar soms balliste ze tegen
de buurman, soms met succes, zeven
keer zag ik een copulatie tussen
buurman en buurvrouw."

In de vruchtbare periode wordt vaak
gecopuleerd, volgens de Antwerpe-

foto W. Verhulst

Een pimplmees voert de jongen. Het voeren is een zeer grote krachtsinspanning. Wie anders jongen voert, voert evolutionair gezien de concurrentie.

naren tussen de twee keer per uur en de één keer per twee uur gedurende de hele dag. Van ongeveer 70 waargenomen copulaties was 90% binnen een paar en 10% tussen buurman en buurvrouw.

Welke copulaties leidden tot bevruchtingen? Deze vraag is tegenwoordig gemakkelijk te beantwoorden met behulp van *DNA-fingerprinting*. Bij vogels hebben de rode bloedlichaampjes ook een celkern, waardoor vogelbloed veel DNA bevat. Daarom is er bij vogels minder dan een kwart druppel bloed nodig voor een aantal analyses (10 microliter).

Van ieder jong in de broedsels in het studiegebied werd een bloedmonster genomen, evenals van de broedvogels. Met die bloedmonsters gingen Christine van Broeckhoven en Mar-

dat gemiddeld een ouder en kind voor bijna 60% dezelfde bandjes hebben (20% + de helft van 80%). In de afgelopen jaren is de techniek van DNA-fingerprinting in Amerikaanse rechtszaken een aantal keren in opspraak gekomen. De (terechte) kritiek op het gebruik van DNA-fingerprinting als bewijsmiddel in rechtszaken richtte zich op twee punten. Er werd gewerkt met een klein aantal soms onscherpe bandjes en voor het berekenen van de kans dat een andere persoon hetzelfde bandenpatroon zou kunnen hebben, werden de getallen over bandfrequenties in een heel andere etnische groep mensen gebruikt. In deze mezenstudie en alle andere vogelstudies worden veel meer banden gebruikt en worden de frequenties uit de studie zelf gebruikt.

Naast de klassieke DNA-fingerprint werden in deze studie ook 'single locus probes' gebruikt om de identiteit van de vreemde vaders te verifiëren. De door Geert Verheyen samen met Terry Burke uit Leicester in Engeland ontwikkelde probe

bekijken. In de eerste plaats zijn deze jongen niet zomaar over de broedsels verdeeld. In 11 van de 36 onderzochte nesten hadden gemiddeld drie jongen een vreemde vader, in de rest werden er geen gevonden. Dit komt overeen met de gedragswaarnemingen. Ook daar was het bepaald niet toevallig welke vrouwtjes wel en welke niet de buurman opzochten. Twee dingen vallen op. Er is een duidelijk verband tussen de belangstelling van buurvrouwen voor een bepaalde man en de geringe neiging van zijn 'eigen' vrouw om 'vreemd te gaan'. Enkele mannetjes krijgt drie tot vier keer per uur vrouwenbezoek en hun vrouwtjes zijn zeiden weg.

Andere mannetjes krijgen daarentegen nooit bezoek en hun vrouwtjes gaan gemiddeld eens per twee uur weg. (De discrepantie in de absolute getallen komt, doordat het krijgen van bezoek veel beter is waar te nemen dan het op bezoek gaan).

In de tweede plaats is er ook een verband tussen de mate waarin het mannetje dicht bij het vrouwtje blijft en het op stap gaan van het vrouwtje — hoe meer bewaking door de eigen man hoe meer excursies! De vaderschapsanalyses laten zien dat het niet om een spel gaat, maar om het vaderschap van de kinderen.

De vrouw kiest

Het lijkt er sterk op dat sommige mannetjes gewild zijn als vader en andere mannetjes niet. Dit betekent dat de vrouwtjes kiezen of ze kinderen van de buurman willen of niet. Waarom zou dit aantrekkelijk kunnen zijn? Er zijn twee hypothetische verklaringen.

De eerste verklaring is dat Pimplmeesvrouwen kunnen waarnemen dat sommige mannen beter zijn dan andere. De eigen kinderen zouden ook in kwaliteit toenemen, als ze een betere vader hebben.

Een tweede mogelijkheid is een soort verzekeringsstelsel. De predatiedruk, vooral door Sperwers (*Accipiter nisus*), is vrij hoog in de broedtijd. De 'verzekering' bestaat hieruit dat een vrouwtje probeert om de buurman al vast aan zich te binden — als de eigen man verdwijnt, komt de buurman misschien een handje helpen. Of omgekeerd: als de buurvrouw verdwijnt kan het vrouwtje haar plaats innemen.

Het is nog niet duidelijk wat de waarde is van deze verklaringen. Wel is duidelijk dat Pimplmeesvrouwtjes een scherpe blik hebben voor de kwaliteit van de mannetjes — van de 11 mannetjes die stiefkinderen voerden (de 'bedrogen' Pimplmeesmannen) leefde er niet één meer in het volgende broedseizoen. Van de andere mannetjes leefde 60% nog. Er was geen verschil in overleving tussen 'fatsoenlijke' vrouwtjes en vrouwtjes die vreemd waren gegaan.

Ook bij Huismussen (*Passer domesticus*) en bij Boerenzwaluwen (*Hirundo rustica*) is onlangs gevonden dat bedrogen mannetjes geringere

overlevingskansen hebben dan gemiddeld.

Ontrouw

Maar monogamie — al dan niet met bedrog — is niet de enige vorm waarin pimplmezen hun jongen grootbrengen. Het grootste deel van de Pimplmezen leeft wel in paren, maar in sommige gebieden vinden we ook territoria met daarin één man en twee of drie vrouwen. Zo ook in het bos bij Antwerpen waar dit onderzoek werd verricht.

Er zijn duidelijke verschillen tussen de al eerder beschreven ontrouw en de *polygynie* (letterlijk: veel vrouwen). Het ontrouwde vrouwtje copuleert met de buurman, maar trekt verder in haar eigen territorium met haar eigen man op. Bij polygynie verdeelt het mannetje zijn tijd over de vrouwtjes.

Er bestaat hierbij een rangorde tussen de vrouwtjes, waarbij de eerste vrouwtjes eerder beginnen met het leggen. Dit maakt het mogelijk dat het mannetje in beide nesten helpt met voeren, al ligt de frequentie in het tweede nest duidelijk lager.

De gangbare verklaring voor het optreden van polygynie gaat uit van een ongelijke verdeling van territoria. Indien sommige territoria rijk zijn aan voedsel in vergelijking met andere, dan is de kans om daar als tweede vrouwtje gezonde jongen groot te brengen altijd nog hoger dan in een slecht territorium samen met een man. Polygynie gaat dus samen met een ongelijkmatige verdeling van rijkdom, meestal rijkdom aan voedsel.

Bestaat er bij Pimplmezen een verband tussen monogamie en trouw? Nee, eerder het omgekeerde. Van de drie groepen gingen de monogame vrouwtjes het meest op stap en de tweede vrouwtjes van de polygynie mannetjes het minste. Dit was ook te zien aan het vaderschap van de jongen met behulp van *DNA-fingerprinting*. Maar de aantallen broedsels van eerste en tweede vrouwtjes van polygynie mannetjes zijn nog te klein voor stellige uitspraken. Hoe dan ook, de kinderen van de buurman zitten vooral in nesten van ogenschijnlijk monogame paren.

Er blijft nog één interessante vraag onbeantwoord: wat is een aantrekkelijk mannetje? In de verklaring van bezoeken aan de buurman nemen we aan dat de kwaliteit van de man een belangrijke rol speelt, tot uiting komend in zijn grotere overlevingskansen. Bij de partnerkeuze van de polygynie vrouw speelt de kwaliteit van het territorium de hoofdrol.

Het is zeer waarschijnlijk dat de aantrekkelijker mannetjes ook de betere territoria bezetten, maar dit hoeft niet zo te zijn. Aangehouden is het nog lang niet. Hier blijft dus nog een aardige puzzel over.

Illustratie Siegfried Woldhek

leen van den Broeck aan de slag in het laboratorium. Eerst wordt het DNA geïsoleerd en gezuiverd, met een enzym wordt het DNA dan op specifieke plaatsen gebroken en daarna worden de brokstukjes in een elektrisch veld op grootte gesorteerd. Na een specifieke kleuring krijgen we een plaat met per individu een twintig tot dertig gekleurde bandjes.

Voor dit verhaal is het belangrijk om te weten dat er vele mogelijke bandjes zijn en dat de bandjes overgeërfd worden. Bij de Antwerpse Pimplmezen hebben twee niet verwante mezen minder dan 20% van de bandjes op de zelfde plaats. De helft van de bandjes komt van de moeder en de helft van de vader, zo-

maakt het mogelijk om de bandjes van één enkel gen te kleuren. Ook deze bandjes worden overgeërfd en moet het ene bandje van de moeder en het andere van de vader komen.

11% vreemde vaders

Met behulp van DNA-techniek is het dus mogelijk om te toetsen of het mannetje dat de jongen voert ook werkelijk de vader is. Als dat niet zo is, kan gekeken worden of één van de buurmannen de biologische vader is. Er werden 36 nesten bekeken met in totaal 314 jongen. Om te beginnen was de nestmoeder ook altijd de biologische moeder. Maar bij de vaders lag dit anders: 33 jongen hadden een 'vreemde vader'.

Laten we die 33 jongen wat nader

Bart Kempenaers, Geert R. Verheyen, Marleen Van den Broeck, Terry Burke, Christine Van Broeckhoven & André A. Dhondt. Extra-pair paternity caused by female preference in the Blue Tit. *Nature*, 11 juni 1992.

Het afscheid van Eva Mees-Christeller

(wed. van Leendert Rzn NP 367)

als de pionier-directeur van de Academie DE WERVEL
(beroepsopleiding voor kunstzinnige therapie).

Op 19 juni 1992 kwamen honderden studenten, oud-studenten, therapeuten, vrienden en bekenden in het Iona-gebouw van de Vrije Hogeschool afscheid van Eva nemen. Op tal van manieren werd Eva hulde gebracht voor haar pionierswerk: Alle kunstzinnigheid zoals die in De

Wervel is verenigd kwam in zang, voordrachten, cabaret, etc. tot uitdrukking. Daarnaast waren er toespraken waarin Eva werd geschetst als de grote dynamische kracht van De Wervel. Zonder Eva was De Wervel er niet geweest. En het was voor de vele aanwezigen dan ook niet voorstelbaar dat De Wervel verder gaat zonder Eva Mees in de dagelijkse leiding. Toch gebeurt dat. En het zal goed gaan, zo sprak Eva in haar slotwoord al haar vertrouwen uit: Met goede mensen in een nieuwe structuur. Eva is in Nederland niet alleen de grondlegger van De Wervel, maar eigenlijk van de kunstzinnige therapie als geheel. De betekenis hiervan werd o.m. verwoord door de voorzitter van de Antroposofische Vereniging. Verwijzend naar de woorden van Ita Wegman (het geven van kunstzinnige therapie is geofferde kunst) merkte hij op dat Eva haar grote kunstzinnige talenten binnen De Wervel volledig heeft gebruikt en dus een groot offer heeft gebracht.

Met de kunstzinnige therapie zoals Ita Wegman (op basis van werk Rudolf Steiner) hoopte dat deze zou ontstaan, kwam Eva bij Margaretha Hauschka in aanraking eind vijftiger jaren, die toen in Nederland een aantal zomercursussen had gegeven, en bij wie zij vervolgens op advies van echtgenoot dokter Leendert in opleiding ging. Eva was direct onder de indruk van de wijze waarop de therapeutische kwaliteiten van kunstzinnig bezig zijn daar tot ontwikkeling werden gebracht. Nog vollediger werd voor Eva het beeld van de mogelijkheden van de kunstzinnige therapie toen zij aansluitend stage liep bij mevrouw

Van Dijk in Den Haag, muziektherapeute. De muziek, daarin was Eva zeer talentrijk, zij studeerde viool in Londen en Parijs en maakte ook in Nederland naam als musicienne. Als doktersvrouw en moeder kwam het er in die tijd niet meer van regelmatig te studeren en op te treden. Wetend hoe zeer muziek een belangrijke plaats in haar leven zou blijven innemen, was Eva zeer verheugd met het ontdekken van de belangrijke bijdrage die muziek kan bieden aan de kunstzinnige therapie.

Zo geleidelijk en vanzelfsprekend als Eva zich ontwikkelde tot kunstzinnig therapeute, zo verliep ook de aanloop naar de oprichting van de opleiding. Het begon allemaal in de Maretak, het verpleeghuis in Driebergen waarvan Leendert geneesheer-directeur was en waar zij ook woonde. In de Maretak was sprake van een inspirerend therapeutisch en cultureel klimaat, waarin de kunstzinnige therapie weldra tot bloei kwam. En vervolgens duurde het niet lang of hospitanten kwamen bij Eva met de vraag of zij bij haar in opleiding konden komen. Zo ging in 1968 de eerste groep van tien studenten van start. Het gezin Mees verhuisde naar de Wilhelminalaan, alwaar tot eind 80-er jaren ook de academie zou huizen, en waar het huis de naam De Wervel kreeg, evenals de academie. Dat kwam doordat Leendert dieren-skeletten verzamelde, en een walvis-wervel een bepalende plaats bij het huis kreeg.

Intussen zijn ruim 400 studenten afgestudeerd, en Eva verheugt zich dat velen daadwerkelijk zijn kunnen gaan werken als kunstzinnig therapeut: De Wervel voorziet dus in een behoefte. Van betekenis hiervoor is geweest, zo denkt Eva, de toenemende betekenis die ook buiten de antroposofie wordt toegekend aan creatieve therapieën.

Hoewel zij zelf over kunstzinnige therapie heeft gepubliceerd en lezingen gehouden, houdt Eva bij voorkeur geen beschouwingen er over: Het gaat om het doen. Kunstzinnige therapie is zoiets als een ontdekkingstocht, zegt zij wel eens. Of: Het is een verdieping van het bewustzijn, maar dan niet van het intellectuele bewustzijn. Haar studenten heeft zij daarbij altijd voorgeluiden dat de therapeut zijn eigen doel en stijl moet opgeven. Want: De patiënt is het kunstwerk! De patiënt zijn eigen mogelijkheden laten ontdekken, daar gaat het om in de kunstzinnige therapie.

(naar een artikel in "De Wervelkolom" juni '92)

Noordwijk aan Zee, 23 mei 1992, Familiedag Stichting Dorhout Mees (alle afstammelingen van Bernardus Dorhout Mees 1830-1890, incl. vrouwelijke lijn).

LIVELY ARTS

Personal canvas of the artist multi-hued

Strange juxtapositions that seem to pose questions that can't have easy answers excite the viewer.

— Sun art critic Ann Rosenberg on painter Monique Mees

OFF TO THE CATRIONA Jeffries Gallery in Yaletown the other day to pose questions of my own to Monique Mees, whose most recent works are on show there to Saturday.

Briefly, some facts about Mees:

Graduated in 1986 from Emily Carr. Studied at the Stipendium Arts Academy in Karlsruhe, Germany, for a couple of years where she got good reviews. Returned to Vancouver in 1989 to paint in a studio at Hastings and Main. Likes to use historical references and even actual drawings in her own work. Has hard-driving dealer and talent-spotter Catriona Jeffries behind her. Could be our next art star.

In a favorable review, Rosenberg has said of Mees: "If you like discovering the meaning in an art form that brings different elements together, then Mees's recent paintings provide such a challenge. In the compilation series, where four or six framed works on paper are formed into single compositions, she has painted over the 19th century lithographs with her own renditions of apples, bananas, ears and witch's incantations."

Mees walked me through her show, talked about it and chatted about art in general and her life in it. Here are a few (a very few, actually) of the things she said:

On appropriating images of other artists and other times: "I think about it all the time. Why do something like that? Why reiterate something? I think societies are always changing their values, their value systems. When values change, then history has to change. History gets rewritten all the time and it gets rewritten to accommodate a certain type of society. And I think my work falls into that discourse of taking a known image and reiterating it and putting it back out in the public."

On being a painter in Vancouver in 1992 and why it's perhaps not such terrific timing: "I've been having a hard time getting exhibitions because most of the mandates in the galleries are photo-based or so-called conceptual work, whatever that means. These days painting is not in. [This kind of] bad timing can last maybe 20 or 30 years where you're doing something and you're not going to get any support for it."

On today's popular "psychoanalytical" work that needs the artist to explain it: "It's very clinical expression-free work. In most cases these kinds of works are constructed by people who are in different trades. The artist will design the piece and write about it and have somebody else construct it. It's a valid form of art. There's nothing wrong with it. But the people who are making that kind of art want to explain to you what it's all about. You can't just go and look at a piece and understand a damn thing. And that's what's scaring the public."

On Vancouver as an art centre: "You don't hear about anything from here anywhere else. Well, there's a few exceptions, but basi-

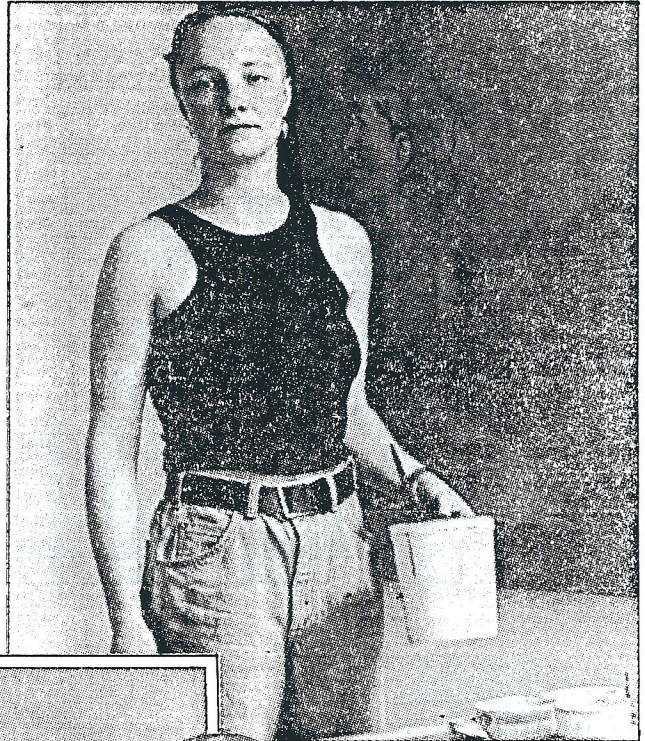
PETER WILSON

cally if you make it big here it doesn't mean anything. It means absolutely nothing internationally and I think that's a shame. It comes back down to the galleries and how everybody's publicizing and how the media is working with the art that is being produced and if, in fact, the artists are getting enough support to stay where they began."

On feeling much more at home in Europe: "Sure the art scene's more prolific there, but it's the broadness, the broad-mindedness of the average person. Take Karlsruhe in the south. The average German housewife will know any contemporary painter... the average person will be able to tell you some art history."

On support for the arts in Germany: "If the art market in New

MONIQUE MEES: 'My work has something to do with the objectified female ...'

York fell apart nothing would happen to the German artists because the Germans would never let their artists down. They would be supported even if none of the rest of the world was putting money into art. And the average person would be buying it."

On why the same woman's head keeps appearing in her paintings: "My work has something to do with the objectified female, with how women have been portrayed as objects in imagery. It has something to do as well with the fact that women have never ever been known, or if they were famous or are famous they're always standing behind a famous man. So this is about a woman making and doing and the woman being."

On being told by a Sun lively arts

CINEPLEX O.D.
CALL
687-1515
FOR INFORMATION
CIN

FOTO-PUBLICATIE PER FAMILIETAK

Er is al een oud plan om de grote verzameling familie-foto's van onze nestor/erelid Philip te benutten en naar buiten te brengen. Dit is en blijft een moeilijke zaak, wegens onvolledigheid, kwalitatieve gebreken en kosten. En *beperking* moeten we ons in ieder geval opleggen: basis moet zijn de in Kroniek 1987 gepubliceerde opstelling van de in leven zijnde *Mees-naam*-dragers/draagsters en hun voorvaderen. Daarmee vervallen alle zusters uit de historie en de uitgestorven takken van broers, ook daarvan heeft Philip voorraad. En zo laten we ook de kinderleeftijd weg. Anders wordt het véél te uitgebreid. We willen een poging doen, en beginnen met mijn eigen stamhoofd *Rudolf Pieter, geb. 1789*: omdat onze tak klein is, èn omdat fouten, aanvangsproblemen, etc. dan op onze eigen nek neerkomen. Als het lukt, hebben we de illusie in de komende kronieken de 7 andere, deels grotere, takken te behandelen.

Generatie VIII-X

Rudolf Pieter (1789)

Adriaan (1820)

Elisabeth Mees-Browne

De zes kinderen van Adriaan en Elisabeth

Pieter Rudolf (1849)

Eleonore Françoise Mees-Collins

François (1850)

Anna Joanna Mees-van der Hoop

*Jacob (1853) en
Jacoba Helena Mees-Kolff*

Nu eerst nog heel kort de samenstelling van deze tak (begint NP pag. 303):

Generatie VIII: Rudolf Pieter (1789)

Generatie IX : Adriaan (1820)

Generatie X : Pieter Rudolf (1849) François (1850) Jacob (1853)

Generatie XI : Adriaan R.P. (1883) Jacob (1885) / Adriaan (1879) François (1887) / Adrianus Q. (1888)

Generatie XII : Rudolf P. ('13) Delphine ('15) / Eleonore F. ('19) Jacob G. ('21) Pieter R. ('27) / Elisabeth ('18) / François H. ('13) / Lydia J.H. ('20) Wouter J.G. ('21) Hendrik ('23)

Generatie XIII: Leonoor ('42) Judith ('50) / David ('58) Jonathan O. ('63) / Hermance E. ('57) Jacob ('59) Elisabeth ('62) / Ruby O. ('38) / Reinild ('54) Joris ('56) Tjaarda ('57) Martine ('59) / Adriaan Q. ('55) Catharina C. ('57) Ludovicus J. ('60)

Dat in een enkel geval de foto van één dezer 35 Mezen (en/of wederhelften) ontbreekt, kan veroorzaakt zijn doordat het ondanks moeite niet lukte een exemplaar te bemachtigen of omdat de kwaliteit reproductie onaanvaardbaar maakte. En zo is dan tenslotte ons dringend verzoek aan de andere takken: zendt ons foto's, en goede, als we er om vragen!

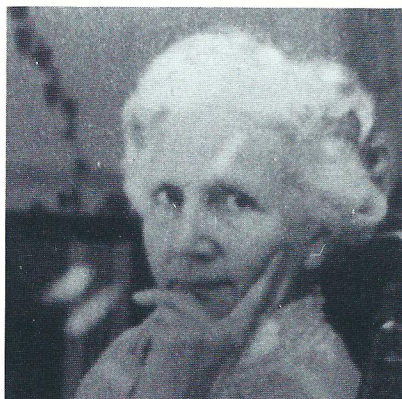
Henk

Generatie XI

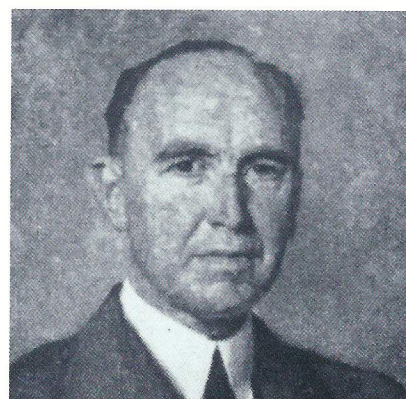

Adriaan Rudolf Pieter (1883)

x

Pauline Caroline Mees-de Kuyper

Jacob (1885)

x

Emma Johanna Antoinette Romelia Mees-van Stolk

Adriaan (1879)

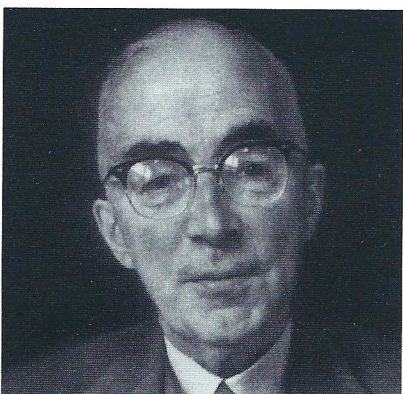
x

Maria Elisabeth Mees-Heijbroek

François (1887) en Wilhelmina Mees-Nieuwenhuijs

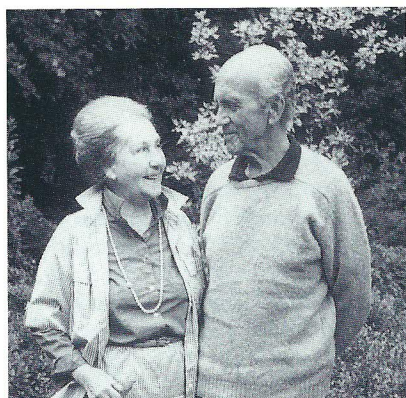
Adrianus Quirinus (1888)

x

Anna Elisabeth Mees-de Mol van Otterloo

Generatie XII

*Rudolf Pieter ('13) en
Julie Mees-Tadema Wielandt*

Sandor en Delphine ('15) Weidinger-Mees

Eleonore Françoise Teychiné Stakenburg-Mees ('19)

Jacob Gregorius ('21) en Gloria Mees-Coolidge

Pieter Rudolf ('27)

Emma Constance Mees-Kortenbout van der Sluys

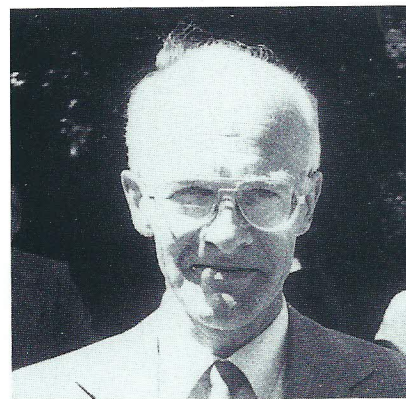
Elisabeth ('18)

*François Herman ('13) en
Aldonse Francina Mees-Trebels*

*Karel en Lydia Jacoba Helena ('20) Staab-Mees
(wed. van Willem Marius van Eeghen)*

Wouter Jacob Gregorius ('21)

Theodora Mees-Mees RTAdr (NP 251)

*Hendrik ('23) en
Machteld Louise Mees-Quarles van Ufford*

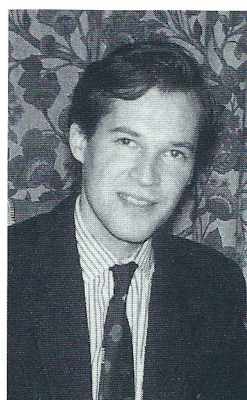
Generatie XIII

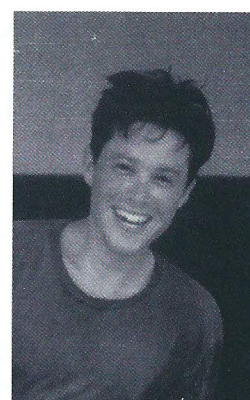
*Leonoor ('42),
gehuwd geweest met W.S. Molenaar*

*Raoul Pieter en
Judith ('50) Hoondert-Mees*

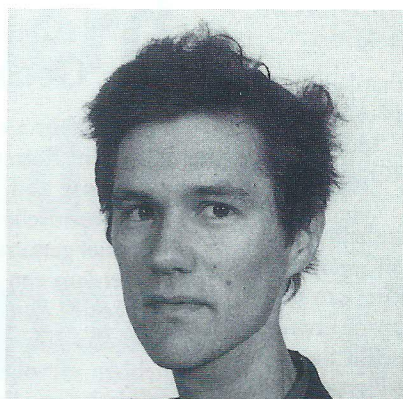
David ('58)

Jonathan Oswald ('63)

*C. Francis V. en
Hermance Eleonore ('57) Tillmanns-Mees*

Jacob ('59)

Elisabeth ('62)

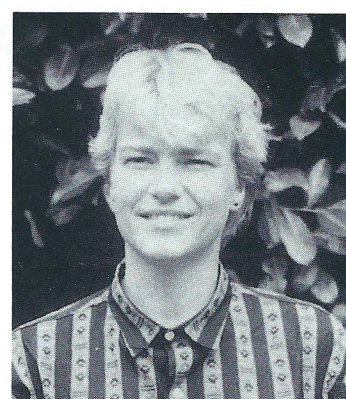
*Reinild ('54), echtgenote van
Johannes I.H.M. Galavazi*

Joris ('56)

Tjaarda ('57) en Ellen J. Mees-ten Haaf

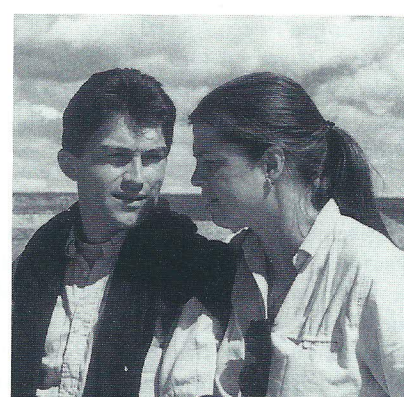
Martine ('59)

*Adriaan Quirijn ('55) en
A.E. Jacqueline Mees-Buss*

*Wilhelmus H.M. en
Catharina Cordula ('57) Pot-Mees*

*Ludovicus Jacobus ('60) en
Pamela G. Mees-Boumeester*

MeesPierson

Een opmerkelijke fusie

November jl. viel het verrassende samengaan tussen Bank Mees & Hope en Pierson, Heldring & Pierson.

Opmerkelijk, want de speculaties van analisten in de financiële pers wezen in een andere richting, waarbij verkoop aan een buitenlandse bank maar één van de opties was.

Opmerkelijk evenzeer, omdat zowel Pierson als Mees - ook sedert de ABN-AMRO-fusie - hun zelfstandigheid en onafhankelijkheid steeds benadrukten. De banken hebben een verschillende aard. En voor ons, de Mees-familie, is niet in de laatste plaats van belang de handhaving van de naam Mees, een naam sedert 1720 niet weg te denken uit de kassiers-, later bankierswereld.

Beide bedrijven waren tot dusverre onafhankelijk van elkaar werkende 100%-dochters van ABN-AMRO, de fusie is geschied op voet van gelijkheid. MeesPierson N.V. werkt onafhankelijk van ABN-AMRO, die 100% van de aandelen bezit.

MeesPierson gaat functioneren als z.g. "merchant bank", en wel een van formaat. Met een aansprakelijk vermogen van bijna f 2,5 miljard verkrijgt de combinatie een sterke positie op de Nederlandse thuismarkt. Op de internationale markt zal de bank zich kunnen meten met vergelijkbare buitenlandse instellingen. MeesPierson heeft een balanstotaal van ca f 35 miljard, en heeft zeventien buitenlandse vestigingen, o.m. in Londen, Hamburg, Antwerpen, Luxemburg, Zürich, Genève, Guernsey, Isle of Man, Curaçao, New York, Philadelphia, Hong Kong, Singapore en Tokio.

Hun strategie in grote lijnen:

- op het gebied van corporate finance en effecten groei tot een Europese merchant bank;
- versterking op het gebied van private banking voor vermogende particulieren en van internationaal professioneel vermogensbeheer;
- versterking in gespecialiseerde kredietverlening.

Bij de nieuwe bank zijn ca 3800 medewerkers in dienst. Ondanks grote zorgvuldigheid bij de samenvoeging zijn echter dubblures onvermijdelijk: in de komende drie jaar zullen hierdoor ca 450 arbeidsplaatsen verloren gaan. In overleg met de vakbonden wordt dit zo goed mogelijk opgevangen in een sociaal plan.

Het eerste jaar zal Drs J. Kleiterp (Pierson) als directievoorzitter optreden, in mei 1994 als zodanig op te volgen door de laatste Bank Mees & Hope-voorzitter, Dr D.M.N. van Wensveen.

De verdwenen namen Hope en Heldring raken niet in vergetelheid, wat in eeuwen is opgebouwd blijft van waarde. Het is als een hommage aan Hope en Heldring te beschouwen dat Amsterdam hoofdzetel is van de nieuwe bank.

Wij wensen onze naamdrager, nu samen met Pierson, een goede start en een florissante toekomst.

H.M.

Emigratie

Gerlof Mees, de oudste van de oudste Groningse tak (NP 253) is met zijn Veronica naar Australië geëmigreerd, waar hun beide zonen zich reeds enige jaren geleden gevestigd hebben. Onze beste wensen vergezellen hen, en zeker zullen zij en wij de bestaande banden kunnen bestendigen.

Vóór zijn vertrek heeft Gerlof z'n archief laten zien aan Philip, die daaruit een aantal interessante dingen voor ons familie-archief heeft gehaald. Wij danken Gerlof daarvoor nog zeer!

Gecommitteerde Mezen

Aan een bijna twee eeuwen omspannende activiteit der Mezen in Rotterdam kwam eind vorig jaar een einde. In de Franse tijd, in 1798, hebben - als verweer tegen Napoleontische maatregelen - alerte Rotterdammers het initiatief genomen ten behoeve van de hervormde kerk te Rotterdam een fonds te stichten; een hunner was onze stamvader *Rudolfus* Mees, toen 70 jaar oud.

Alle drie zijn zonen, *Jan Rudolf*, *Gregorius* en *Adriaan*, hebben vervolgens meegewerkt aan de uitbouw en consolidatie van dit fonds, dat altijd particulier is gebleven, van onschatbaar nut is geweest voor de gemeente van Laurens- en omliggende kerken, en een bestuur kreeg met de plechtige titel: "College van Gecommitteerden tot de Zaken der Hervormde Gemeente te Rotterdam". En in dit college treft men tot het eind toe steeds weer nieuwe Mezen aan, van verschillende zakelijke achtergrond, zie met hun intrede-jaar:

1841 *Rudolf Adriaan* Azn, R. Mees & Zoonen

1861 *Jan Rudolf* Jzn, koopman/zeehandelaar

1868 *Gregorius* RAzn, R. Mees & Zoonen

1901 *Jan Jacob Louis* GJzn, notaris

1946 *Philip Adriaan Jacob* Phzn, R. Mees & Zoonen

1982 *Hendrik* AQzn, assuradeur

In verband met structurele veranderingen heeft dit college zijn werkzaamheden thans grotendeels beëindigd, en overgedragen aan de tegelijk benoemde hervormde kerkvoogden.

Een lange periode wordt hiermee afgesloten, markant niet alleen wegens oorsprong van het fonds en afwijking van de Nederlandse kerkordelijke constellatie, doch ook gezien het feit dat het bestuur gebed was in Rotterdams maatschappelijke bovenlaag.

Een tastbare herinnering leek passend, en zo kwam een, voor historische fijnproevers uiterst interessant, boekje tot stand; hierin ook de essentiële rol die Philip bij de herbouw Laurenskerk speelde. Aan eventuele belangstellenden zenden wij het gaarne toe; kan ook besteld worden door overmaking van f 23,- op een der beide rekeningen van onze familiestichting, onder vermelding: gecomitteerdenboekje.

De Telegraaf - 14 december 1992

Geraffineerd muzikaal drama van De Appel

Voorstelling: Het Oordeel van Paris; gezelschap: Toneelgroep De Appel; tekst en regie: Lodewijk de Boer; decor en schilderijen: André Joosten; spel: René van Zinnicq Bergmann, Christine Ewert, Carol Linssen, Saskia Mees, Robert Prager en Anne van der Ven; gezien: Appeltheater, Den Haag.

De Trojaanse koningszoon Paris lokte door voor de schoonheid te kiezen oorlog uit. Dat mythologische motief is het uitgangspunt van een door Lodewijk de Boer geschreven 'drama concertante' waarin de op pure esthetiek bedachte kunst als pose onmaskerd wordt.

Muziek van Mozart, Schubert, Schumann, Ravel en Scriabin speelt er een hoofdrol in. De vijf personen die de schilder Wolf Alexander laat poseren in zijn atelier hebben allen iets van doen met deze 'euele kunst der kunsten'. De elegante sfeer van de culturele salons in de jaren twintig wordt in het stuk opgeroepen, dat door de spitsvondige dialo-

gen vaag doet denken aan Oscar Wilde's *The Picture of Dorian Gray*.

Ook qua thematiek, want in het portret dat Wolf schildert van ieder van zijn gasten legt hij hun duistere innerlijk met zo'n nietsontziende eerlijkheid bloot dat ze er zich, gekwetst en beledigd, niet in willen herkennen. Als hij de portretten op een idealiseren-

de manier overgeschilderd heeft en hen in de pose van Griekse goden toont, zijn ze tevreden gesteld.

Lodewijk de Boer werpt in dit parmantige stuk met grimmige ondertoon speels vragen op over de rol van de kunst in de geschiedenis. Moet ze slechts behagen of kan ze ook de ogen openen voor de verscheurende waarheid? De esthetiserende kunst van de bourgeoisie versluiert en maakt blind voor de realiteit. Alleen de muziek lijkt nog in staat de essentie van het leven zonder moraliseren te tonen. Maar aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog blijkt ook dat een illusie. Exit Wolf. Een mislukte schilder komt aan de macht.

Wolf heeft zijn lievelingsmodel Salome genoemd, naar de gulzige, bijbelse verleider, waarover Wilde ook al

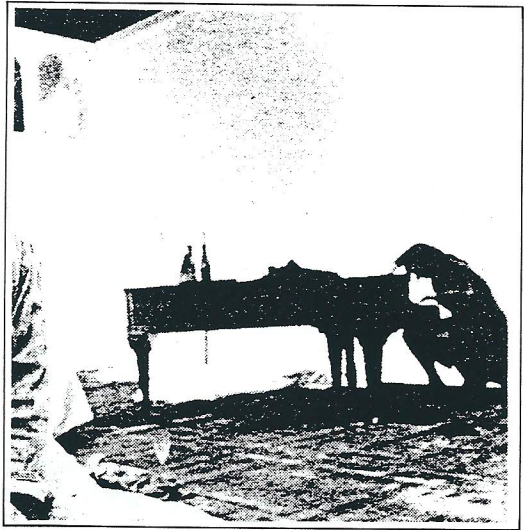
een toneelstuk schreef. Dat zijn model van schoonheid geen katje is dat je zonder handschoenen kunt aanpakken wordt al snel duidelijk. Meteen aan het begin haalt ze een 'piercing' uit haar tepel en gooit die onverschillig op de schaal waarop ze aan het einde Wolfs afgehouden hoofd zal leggen. Met die onthoofding voltrekt ze posierend als Madonna het doodvonnis over de kunst, waarmee de aansporing 'strike a pose' uit het nummer 'Vogue' in één klap een betekenis rijker geworden is.

Met een Madonna-imitatie van allure sluit Anne van der Ven een effectief optreden af in dit muzikaal-symbolistisch drama waarin alle acteurs blijken geven van een meer dan middelmatig muzikaal talent. Carol Linssen zingt met gespeelde dweeppzucht liederen van Schubert en Schumann.

**Saskia Mees
in Het
Oordeel van
Paris.**

Maar de glansrol in dit virtuoze ensemble is weggelegd voor Saskia Mees. Met een magistrale mimiek en dito pianospel speelt zij de joodse pianiste die van het toneel moet verdwijnen. Je kunt je ogen niet van haar afhouden. En zo als ze briesend, ziedend achter de vleugel (van Pleyel, Paris!) zit, zich schrap zettend tegen de dingen die komen gaan. In *Het Oordeel van Paris* heeft Lodewijk de Boer het taalgeveel met succes ingeruild voor een zinnenprikkelende en geestige muzikaleit.

Peter Chenssens

met alle materiaal wat maar graven en hijsen kan. De Oudheidkundige Dienst moest dus maar zien hoe de gravers altijd een slag vóór te blijven, en dat was eigenlijk veel korter dan zulke intensieve wetenschappelijke arbeid vereist. Desondanks is het onderzoek in de bodem van de stadskern vruchtbaar geweest.

Onze stiefnicht werkt als veldwerker mee in de bijpassende kledij, in overall en hoge baggerlaarzen, met vuurrode broek: goed zichtbaar voor de hoogwerkers om niet onverhoeds mee te worden opgehesen. Ze voelt zich thuis in dit gespecialiseerde wereldje, houdt van dit vak, weet er veel van, en wordt zeer gewaardeerd door de collegagravers. Vele duizenden voorwerpen werden gevonden, o.a. bij de loop van de Rotte. Daar werden funderingen van huisjes gevonden, ook resten van scheepswerven, scheepsbouw-gereedschap, ook veel ijzeren voorwerpen. Men vond de funderingen van twee torens die wellicht tot een stadspoort behoord hebben. Voorts een stuk stadsmuur uit de tweede helft 14e eeuw en een houten sluis uit de 13e eeuw. En wat heel interessant is: men is overtuigd de DAM over de Rotte te hebben gevonden waarnaar Rotterdam genoemd is. Sommige vondsten zijn van zodanig belang dat zij de kijk van historici op Rotterdams geschiedenis veranderd hebben, al vergelijkend met oude documenten in het Gemeente-archief. Daaronder zijn er die door de wetenschap nooit helemaal serieus werden genomen, maar nu klopten met de vondsten, zodat "het geschrevene werd be-
wezen".

Dit betreft de middeleeuwen, doch ook uit de pre-historie komt telkens iets nieuws te voorschijn: in het drassige Westland heeft men sporen gevonden van bewoning lang vóór de Romeinen; al staat wat men bij de Rotte vond dichterbij ons voorstellingsvermogen.

De treintunnel wordt binnenkort in gebruik genomen, de sloop van het viaduct kan beginnen, alles waar gegraven werd ligt dus weer dicht: een compliment aan de Oudheidkundige Dienst, dat hun grote werk ondanks de tijdsbepkeringen een succes is geworden!

Wij leveren uit voorraad:

Ned. Patriciaat Nr 67 Ao '83: f 20,- incl. porto
(waarin onze volledige familie opgenomen)

Mezentegel: f 30,- excl. porto

De moraal in het handelsleven, van Mr Rudolf Mees, 1918,
f 2,50 incl. porto

Mees & Chabot, Twee kassiers, van Centrum v.
Bedrijfs-geschiedenis E.U.R., f 2,50 incl. porto

Pimpelmees-kaart van Gloria, met envelop:
f 2,50 incl. porto

CD Lola Mees, viool: f 25,- excl. porto

Van Mees & Zoonen klein aantal polyester shawls en dassen,
uitsluitend voor nauwe familiekring, overgenomen:
f 35,- resp. f 12,- excl. porto

Bestelling kan door betaling aan Stichting GM

Financieel verslag 1992

Staat van Inkomsten en Uitgaven

Rente	f 50,57
Contributies	f 7.551,92
Opbrengst verkoop familie-artikelen	f 180,00
	<u>f 7.782,49</u>

Kosten Kroniek	f 4.987,34
Diverse onkosten	f 186,53
Kosten aankoop familie-artikelen	f 500,00
Transferprovisie buitenlandse donaties	f 60,80
Batig saldo	<u>f 2.047,82</u>
	<u>f 7.782,49</u>

Samenvatting

Saldo Bank Mees & Hope per 1-1-92	f 1.993,01
Saldo Postbank per 1-1-92	f 1.280,51
Bank M.&H.: Legaat Riet Wijsman-A.M.	<u>f 8.850,00</u>

	f 12.123,52
Contributies 1992 etc.	f 7.782,49
Vooruit ontvangen contributies	<u>f 2.200,00</u>

	f 22.106,01
Uitgaven 1992	<u>f 5.734,67</u>
	<u>f 16.371,34</u>

Saldo Bank Mees & Hope per 1-1-93	f 3.788,60
Saldo Postbank per 1-1-93	f 3.732,74
Bank M.&H.: Legaat Riet Wijsman-A.M.	<u>f 8.850,00</u>
	<u>f 16.371,34</u>

Waardering familie-artikelen

Waarde voorraad per 1-1-92	f 2.598,00
Waarde aankopen in 1992	<u>f 500,00</u>

	f 3.098,00
Afname in 1992 door schenking en verkoop	<u>f 250,00</u>
Waarde voorraad per 1-1-93	<u>f 2.848,00</u>

Bestuur en Commissies

Erelid:

Mr Ph.A.J. Mees, Louise de Colignylaan 404, 3062 HN Rotterdam

Bestuur:

Mr H. Mees, voorzitter, Essenlaan 6, 3062 NM Rotterdam
Mr P.R. Mees, secretaris, Mesdaglaan 1, 3941 CJ Doorn
J.Ae.A. Dorhout Mees, penningmeester, Schutterslaan 6,
5708 EB Helmond-Stiphout
Madeline ter Horst-Mees, Vierambachtsweg 57,
2481 KS Woubrugge
Ir B.J. Mees, Maarten Dijkshoornlaan 18, 3055 AT Rotterdam
Ellen H.M. Mees, Bloklandenplein 11, 2594 CK 's-Gravenhage
L. Mees, Staalwijklaan 4, 3763 LG Soest
Drs R.A.J. Mees, Dirk Boutslaan 26, 3723 PD Bilthoven

Commissie voor de Kroniek:

Drs Eleonore F.T. Stakenburg-Mees, redactie adres:
Groene Wetering 38, 3062 PC Rotterdam
Hilde Mees-Veth, Maarten Dijkshoornlaan 18, 3055 AT Rotterdam
Madeline ter Horst-Mees, Mr H. Mees, H.E. Mees, Mr Ph.A.J. Mees

Commissie voor de Genealogie:

Drs J.R. Mees
Westerlookade 8, 2271 GA Voorburg
Mr Ph.A.J. Mees, Mr H. Mees

Betalingen:

Bank: MeesPierson N.V., Rotterdam
rekening Stichting Geslacht Mees, nr. 25.50.50.593
Giro: Stichting Geslacht Mees, Helmond, nr. 3.79.23.24